

JAARVERSLAG EXAMENCOMMISSIE

**ROTTERDAMSE
ACADEMIE VAN BOUWKUNST
MASTEROPLEIDNGEN
ARCHITECTUUR EN STEDENBOUW**

STUDIEJAAR 2018-2019

Instituut

IGO

Naam voorzitter Examencommissie

Robert von der Nahmer (1819)

Datum

23-01-2020

Status

2^e versie

VERSIEBEHEER

Versienummer	Status en wijzigingen	Datum
01	1 ^e versie	20-01-2020
02	2 ^e versie	23-01-2020
03	3 ^e versie incl. aanvullingen op bevindingen externe auditor	30-01-2020

INHOUDSOPGAVE

1.	Voorwoord	5
2.	Samenstelling en werkwijze examencommissie	6
2.1.	Samenstelling examencommissie	6
2.2.	Faciliteiten van de examencommissieleden en vergaderingen	6
2.3.	Gevoerde overleg met de directie inzake de faciliteiten en de uitkomst daarvan	6
2.4.	Mogelijkheid om onafhankelijk te functioneren	6
2.5.	Trends of aandachtspunten	6
3.	Borgen van de kwaliteit van tentamens	7
3.1.	Verrichte activiteiten door examencommissie om de kwaliteit van toetsen te borgen	7
3.2.	Verrichte activiteiten door toetscommissie om de kwaliteit van toetsen te borgen	9
3.3.	Oordeel van de examencommissie over de activiteiten van de toetscommissie	10
3.4.	Uitgebrachte adviezen en opvolging daarvan	10
3.5.	Trends of aandachtspunten	10
4.	Onderzoek naar gerealiseerde leerresultaten (voorheen eindkwalificaties)	11
4.1.	Werkwijze van de examencommissie bij het toetsen van de eindkwalificaties zoals beschreven in de OER	11
4.2.	Betrokkenheid 'externen' daarbij	12
4.3.	Bevindingen van de examencommissie daarbij	12
4.4.	Uitgebrachte adviezen en opvolging daarvan	12
4.5.	Trends of aandachtspunten	12
5.	Richtlijnen en aanwijzingen om de uitslagen van tentamens te beoordelen en vast te stellen	13
5.1.	Afgegeven richtlijnen en aanwijzingen	13
5.2.	Uitkomsten/bevindingen bij de toepassing van die richtlijnen	13
5.3.	Trends of aandachtspunten	13
6.	Vrijstellingenbeleid	14
6.1.	Aantallen vrijstellingen	14
6.2.	Trends of aandachtspunten	14
7.	Gevolgde deskundigheidsbevordering/scholing	15
7.1.	Aard en omvang van de activiteiten (collectief en individueel)	15
7.2.	Deskundigheid inzake beoordelen toetskwaliteit (SKE/BKE-certificaten)	15
7.3.	Trends of aandachtspunten	15
8.	Aanwijzing examinatoren	16
8.1.	Benoemingsprocedure en profielschetsen	16
8.2.	Benoeming 'externe' examinatoren	16
8.3.	Trends of aandachtspunten.	16
9.	Betrokkenheid bij accreditaties	17

9.1.	Aard van de betrokkenheid	17
9.2.	Effecten van de betrokkenheid	17
10.	Betrokkenheid bij nieuwe onderwijsactiviteiten	18
10.1.	Aard van de betrokkenheid	18
10.2.	Effecten van de betrokkenheid	18
11.	Beoordeling van programma's op maat	19
11.1.	Ervaringen bij aanvragen van individuele studenten	19
11.2.	Ervaringen bij verzoeken om toestemming minors bij andere instellingen	19
12.	Verstreckte getuigschriften	20
12.1.	Aantal verstreckte getuigschriften	20
12.2.	Trends of aandachtspunten	20
13.	Fraude en preventie	21
13.1.	Geconstateerde fraude en onregelmatigheden bij toetsen	21
13.2.	Praktijken op het gebied van fraude door studenten	21
13.3.	Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door studenten	21
13.4.	Praktijken op het gebied van fraude door examinatoren	21
13.5.	Sancties en preventiemaatregelen n.a.v. fraude door examinatoren	21
13.6.	Trends of aandachtspunten	21
14.	Toetsgerelateerde klachten	22
14.1.	Aantallen toetsgerelateerde klachten en aantal gegronde daarvan	22
14.2.	Trends of aandachtspunten.	22
15.	Hoorzittingen examencommissie	23
15.1.	Aantallen hoorzittingen	23
15.2.	Trends of aandachtspunten	23
16.	Aantal beroepszaken CBE	24
16.1.	Aantallen beroepszaken bij CBE hoorzittingen en aantal gegronde daarvan	24
16.2.	Trends of aandachtspunten	24
17.	Overige aangelegenheden	25
18.	Bijlagen	26

1. Voorwoord

In het studiejaar 1819 was er nog geen sprake van een instituutsbrede examencommissie van het IGO. De Academie had haar eigen examencommissie. Gezien de organisatorische omvang van de Academie waren er geen taken van de examencommissie gedelegeerd aan een toetscommissie. Wel is er een curriculumcommissie, verantwoordelijk voor het onderwijsprogramma inclusief de toetsing en beoordeling. De borging van de kwaliteit van toetsing en beoordelen vindt plaats door de examencommissie waarvan de interne leden ook zitting hebben in de curriculumcommissie. Zie artikel 2.4 met betrekking tot opereren binnen een kleine organisatie.

Betreffende de faciliteiten van de examencommissie was er geen noodzaak daar met de directie overleg over te voeren.

2. Samenstelling en werkwijze examencommissie

2.1. Samenstelling examencommissie

De examencommissie voor de masteropleiding architectuur en de masteropleiding stedenbouw is samengesteld uit drie interne leden, een extern lid, en een interne voorzitter. Van 1 september 2018 tot 1 september 2019 waren de interne leden Margit Schuster, opleidingscoördinator van de masteropleiding Stedenbouw (lid sinds 01-09-2010); Jeroen Visschers, opleidingscoördinator van de masteropleiding Architectuur (lid sinds 01-09-2010); Ernie Mellegers, docent (lid sinds 01-09-2014); en extern lid Martin Aarts, voormalig senior Urban Development Advisor, Stadsontwikkeling Rotterdam (lid sinds 01-09-2014). Voorzitter was Robert von der Nahmer, opleidingscoördinator van de masteropleiding Architectuur en coördinator voor het praktijkdeel (beroepservaringsperiode conform de eisen van het Bureau Architectenregister) van beide opleidingen (lid sinds 01-09-2010).

2.2. Faciliteiten van de examencommissieleden en vergaderingen

Faciliteiten	2018-2019	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015
Beschikbaar gestelde tijd voorzitter (uitgedrukt in uur)	3	3	3	3	3
Beschikbaar gestelde tijd totaal leden	1	1	1	1	1
Beschikbaar gestelde tijd ambtelijk secretaris	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Aantal vergaderingen	2018-2019	2017-2018	2016-2017	2015-2016	2014-2015
Reguliere vergaderingen	3	3	3	2	2
HR-brede ExCie-bijeenkomst bijgewoond	3	3	5	5	2

2.3. Gevoerde overleg met de directie inzake de faciliteiten en de uitkomst daarvan

Met betrekking tot faciliteiten van de examencommissie bestond er geen noodzaak hierover met de directie overleg te voeren.

2.4. Mogelijkheid om onafhankelijk te functioneren

Vanwege de eerder genoemde beperkte organisatorische omvang van de Academie vervulde de leden meerdere functies binnen de organisatie. Desalniettemin functioneerde de examencommissie op onafhankelijke wijze inherent aan een professionele uitoefening van de functie met een evident moreel aspect. Dit impliceert duidelijke professionele kwaliteiten als integriteit, verantwoordelijkheid, openheid, eerlijkheid en reflectief vermogen.

2.5. Trends of aandachtspunten

Door het CvB is besloten om per 01 september 2019 een instituutsbrede examencommissies in te stellen. De examencommissie van het IGO heeft daarop de volgende uitvoeringstaken aan de toetscommissie van de RAVB gemandateerd:

- Het borgen van de kwaliteit van tentamens en examens. De toetscommissie betreft alle binnen de opleiding aanwezige toetsvormen in hun onderzoek.
- Het gevraagd en ongevraagd adviseren over zaken die met de validiteit, betrouwbaarheid en/of inzichtelijkheid van tentamens en examens verband houden.
- Het benoemen van examinatoren, rekening houdend met de categorieën interne / externe examinatoren en rekening houdend met de criteria die gesteld worden aan examinatoren op basisniveau van de opleiding en eindkwalificatie van de opleiding. De lijst met benoemde examinatoren wordt opgenomen in het jaarverslag.
- Het behandelen van de verlening van vrijstellingen die ter goedkeuring voorgelegd worden aan de examencommissie. Het overzicht van verleende vrijstellingen wordt opgenomen in het jaarverslag.

3. Borgen van de kwaliteit van tentamens

3.1. Verrichte activiteiten door examencommissie om de kwaliteit van toetsen te borgen

3.1.1. Kader

Om de kwaliteit van toetsen te borgen heeft de Academie onderwijs- en toetsbeleid ontwikkeld, en heeft de curriculumcommissie een *Toets- & examenplan* opgesteld. Per september zijn het *Toetsbeleid* en het *Toetsplan* samengevoegd in het *Toetsbeleid en toetsplan 2019-2022*. Voor een meer gedetailleerde beschrijving van toetsing en beoordeling per studiejaar zie de *Onderwijs- & Examenregeling*. Per studiejaar wijzigt de opzet van het onderwijsprogramma namelijk niet, maar de inhoudelijke uitwerking wel. Toetsing en beoordeling betreft in beide masteropleidingen het praktijkdeel c.q. de beroepspraktijk van de individuele student in een reguliere arbeidsverhouding (Architecten CAO), het studiedeel van de opleidingen, en de relatie tussen beide onderdelen.

In de onderwijssystematiek is de 'overhead' (arbeid, tijd en kosten die niet rechtstreeks zijn terug te voeren op onderwijs) van de borging zo veel mogelijk beperkt. Dat laat onverlet dat de administratieve lastendruk in verhouding tot de organisatie-omvang tamelijk hoog is. De systematiek is overigens niet exclusief voor de Rotterdamse academie maar komt in grote lijnen overeen met de onderwijsopzet die door de andere vijf Academies van Bouwkunst wordt gehanteerd. Overleg tussen de Academies hierover is geregeld via het Landelijk Overleg Bouwkunst Onderwijs (LOBO).

Met betrekking tot de PCDA-cyclus kan opgemerkt worden dat de onderwijsorganisatie op de Academie direct met de oprichting in 1965 ingericht is conform het procesmatige principe van deze cyclus. Overigens niet alleen om de kwaliteit van de onderwijsuitvoering op het gewenste niveau te houden, maar ook om de onderwijsinhoud voortdurend te monitoren op actualiteit en relevantie voor vak, beroep, discipline en maatschappelijk relevantie. De staf is binnen de organisatie van de Academie de uitvoerende instantie van de PCDA-cyclus. Zie hiervoor de jaarverslagen. Zie met betrekking tot aanpassingen aan inhoud en vorm van het onderwijs, gesignaleerde trends en ontwikkelingen met betrekking tot het werkveld, beroepsuitoefening, maatschappelijke tendensen en studentpopulatie in het studiejaar 2018-2019 het desbetreffende jaarverslag.

De waarborging van de kwaliteit van het onderwijs, en dat is inclusief de toetsing en beoordeling, is onderdeel van de wijze waarop het onderwijs is ingericht en georganiseerd. Kwaliteitsbewaking is een intrinsiek onderdeel van deze systematiek. Naast de permanente monitoring met een korte cyclus in de staf, is er een kwaliteitszorgplan waarin reguliere evaluaties zijn opgenomen met een langere cyclus, en is een regulier agendapunt in het studentenoverleg, de opleidings- en de beroepenveldcommissie, en de voortgangsgesprekken met studenten. Bovendien is een niet te onderschatten informatiebron het informele discours dat synoniem is met de kleine gemeenschap die de Academie vormt. E.e.a. verder toegelicht in het hiernavolgende Artikel 3.1.2.

3.1.2. Borging kwaliteit van tentamens in praktijk- en studiedeel

Professioneel beoordelen betekent niet alleen het vaststellen van bekwaamheid maar levert, als dit voor de student van betekenis wil zijn, vooral zinvolle informatie op over hoe de student zich verder kan ontwikkelen op professioneel en persoonlijk vlak. Het betreft een vorm van programmatisch toetsen, overigens op de Academie al meer dan 50 jaar de gebruikelijke vorm van toetsen, waarbij het geheel aan toetsen onderdeel zijn van het leerproces van de student. De toetsen worden ingezet om te sturen en stimuleren, en om beslissingen over de voortgang te onderbouwen. Zowel in het praktijk- als het studiedeel wordt daarbij uitgegaan van langere leerlijnen en opeenvolgende en met elkaar samenhangende toetsmomenten. Deze momenten zijn bedoeld om feedback te geven en het zo tot een leermoment te maken. Het kan worden gezien als een ver doorgevoerde vorm van formatief evalueren, waarbij de student handvatten aangereikt krijgt voor het verder leren en studeren, én over dat proces in toenemende mate de regie te voeren. Het onderwijs en de taken die studenten daarbinnen

uitvoeren zijn met nadruk gericht op dit proces van intensive interactie tussen student en beoordelaar. Dat betekent het geven van feedback aan de studenten, het effectief stellen van vragen, en het stimuleren van en het instrueren in effectieve (zelf)reflectie en oordeelsvorming. Het onderwijs inclusief beoordelingen is ingericht als een permanente dialoog tussen studenten en docenten, en studenten onderling. Binnen het concurrentonderwijs worden deze stimuli effectief geactiveerd door de uitwisseling tussen gevorderde en minder gevorderde professionals c.q. de docenten, critici en studenten, maar ook tussen studenten onderling. Specifiek voor de RAVB is namelijk het ontbreken van een jaarsysteem waardoor studenten van verschillende jaargangen bij elkaar zitten en de uitwisseling tussen studenten in verschillende stadia van ontwikkeling en expertise eveneens gestimuleerd wordt. Het spoort studenten ook in toenemende mate aan zelf navigerend te worden in hun leerproces.

Het beoordelen wordt altijd door een team van beoordelaars uitgevoerd, de zogenaamde intersubjectieve beoordeling. De beoordelaars zijn professionals uit de praktijk met doorleefde kennis en ervaring in het vak, de discipline en de beroepsuitoefening. De teams zijn zo samengesteld dat zij in staat zijn het professionele gedrag van de studenten als beginnende vakgenoten te analyseren, te interpreteren en te beoordelen zowel inhoudelijk als procesmatig. De beoordelingen zelf zijn informatief en bedoeld om het leren en studeren van de studenten verder te ontwikkelen. Doel is niet te komen tot ogenschijnlijke objectiviteit, maar tot betrouwbare, navolgbare intersubjectiviteit gebaseerd op geaccumuleerde kennis, ervaring, opvattingen en waarden over de wijze van beroepsuitoefening.

De beoordelaars, waaronder de docenten, zijn niet als zodanig opgeleid, maar hebben meest wel ervaring opgedaan met doceren en examineren op de verschillende Academies van Bouwkunst en Technische Universiteiten. Maar belangrijker nog is hun beroepspraktijk waarin zij meerdere rollen en taken vervullen, en ervaring hebben met het ontwerpen, uitvoeren en analyseren van beoordelingen als integraal deel van de beroepsuitoefening, alsmede het genereren van feedback. De begeleiding vanuit de Academie bestaat in eerste instantie vaak uit het expliciteren en bewust maken van deze expertise om doelbewust ingezet te kunnen worden in het onderwijs. De Academie zet daarmee professionals in die een geïntegreerd beeld hebben van de kennis, vaardigheden en houding die vereist is voor het beroep van architect en stedenbouwkundige.

Dat type beoordelaars is noodzakelijk gezien het feit dat het onderwijsprogramma (studiedeel) wel volgens een vast stramen van studio's, colleges en Winterworkshops is opgezet, maar inhoudelijk geen gestandaardiseerde situaties en taken kent. Voor het praktijkdeel van de opleidingen geldt dat de beroepspraktijk van de studerende werknemers geen curriculum kent maar de studerende werknemer de gelegenheid kan bieden voor het behalen van de vereiste beroepskwalificaties. In deze individuele beroepspraktijken wordt er voortdurend een beroep gedaan op beroepsvaardigheden, dat wil zeggen het vermogen om kennis, vaardigheden en inzichten doelbewust, strategisch en geïntegreerd in zichtbaar gedrag en houding in te zetten. Dat is een generale inhoudelijke eis die in de praktijk aan werknemers op een hoog aggregatieniveau gesteld wordt, en dus ook vanuit de beroepsopleidingen aan de Academie. De praktijk biedt dus de mogelijkheid tot een ontwikkelingsproces zowel wat betreft beroepsproducten, beroepsverantwoordelijkheden, als beroepsmatige houding. Beroepsvaardigheden zijn echter niet onveranderlijk, mettertijd worden ze voor een deel vanzelfsprekend, ze passen zich aan veranderde omstandigheden en – als het goed is – worden de grenzen voortdurend verlegd. Beroepsvaardigheden zijn per definitie dynamisch. Dat vergt beoordelaars die complexe begeleidings- en beoordelingstaken in sociale interactie kunnen uitvoeren ¹.

Dat is ook de reden dat vanaf het moment dat een student met de opleiding begint de startkwalificaties van het beroep, gerepresenteerd in zes integrale beroepskwalificaties, als maatstaf worden gehanteerd. In de beoordeling worden studenten geïnformeerd over hoe ver zij nog van deze kwalificaties af staan en hoe zij daarnaartoe kunnen werken, afhankelijk van hun eigen ambities en doelen met betrekking tot hun rol en positie als beroepsbeoefenaar. De kwalitatieve beoordeling van elke student is dus in absolute zin altijd gerelateerd aan het beoogde niveau in de beroepspraktijk, terwijl de cijfermatige beoordeling is gerelateerd aan de fase waarin de opleiding van de desbetreffende student verkeerd.

---

¹ IGO-RAVB Profielschets examinatoren

Met betrekking tot de toetsing en beoordeling van het praktijkdeel kan nog vermeld worden dat er jaarlijks structureel overleg is tussen de andere coördinatoren beroepservaring van de andere vijf Academies van Bouwkunst en er over en weer mede deelgenomen wordt in elkaars toets- en beoordelingsmomenten.

Voor het flankerend onderwijs, c.q. de colleges, is de validering op vier andere wijzen geregeld. De eerste groep betreft de colleges waarin de (hoofd)docent de beoordelingen uitvoert. Tijdens de voorbereidings- en evaluatiegesprekken met deze collegedocenten is toetsing en beoordelingsniveau expliciet één van de standaardonderwerpen. Bij de evaluatiegesprekken gebeurt dat uiteraard aan de hand van de eindproducten van studenten of een a-selecte steekproef. Bij een tweede groep van colleges is altijd een tweede lezer betrokken die alle eindproducten mede beoordeeld. Een derde groep van colleges rond af publiekelijk met een presentatie, tentoonstelling en/of debat. En daar zijn altijd externen bij betrokken. Deze zijn overigens niet als examinatoren aangesteld. Hun oordeel wordt in overleg met de hoofddocent/examinator verwerkt in de becijfering. En bij de vierde categorie colleges zijn meerdere docenten/examinatoren betrokken bij de beoordeling.

Eerder is al gesproken over de reden dat op de Academie een jaarsysteem ontbreekt om de uitwisseling tussen studenten te faciliteren en te stimuleren. Merkwaardig is dat doorgaans studenten in het onderwijs als mede-ontwerpers niet meegenomen worden. Zeker op masterniveau zijn zij het echter die toe moeten werken naar professioneel vakmanschap, onderzoekend vermogen en zelfontwikkeling alsmede het vermogen om in toenemende mate zelfstandig sturing aan dat leerproces te geven. Daarom is de sociale interactie tussen studenten en beoordelaars zo belangrijk omdat zij inzicht geven in hoe zij de vaardigheden aanleren om kennis en inzicht in te zetten bij wisselende opgaven en onder wisselende omstandigheden. De onderwijscultuur op de Academie is dusdanig van aard dat er voortdurend informele en formele samenwerking en uitwisseling is tussen alle deelnemers aan de gemeenschap. Een gemeenschap waar studenten vanaf de start van hun opleiding als professionals worden behandeld en als gevolg daarvan zich daar ook naar gaan gedragen. Ze zijn dus ook elkaars impliciete en expliciete beoordelaars. Dat betekent ook dat studenten actief op zoek gaan naar feedback en zich ook aan elkaar meten. De Academie stelt zichzelf daarom in eerste instantie niet de vraag naar wat de studenten moeten doen, maar stelt studenten de vraag naar wat zij willen doen, hoe en waarom.

Dit onderwijsprogramma van integrale en met elkaar samenhangende taken, beoordelingen en beoordelingsmomenten, en de verschillende daarop geënte vormen van toetsing, heeft als expliciete doelstelling de studenten informatie te leveren die ze helpt om zich continue verder te ontwikkelen. Het vormt de basis voor een kwaliteitscultuur waarbinnen het streven naar hoge kwaliteit voor alle deelnemers aan deze gemeenschap een vanzelfsprekend en intrinsiek doel is. De examencommissie is van oordeel dat met dit integrale onderwijssysteem de kwaliteit uitstekend is geborgd.

Als extra middel voor zelfcontrole is er een kwaliteitszorgplan opgesteld waarin reguliere evaluaties zijn opgenomen van het onderwijs inclusief toetsing en beoordeling in de hoofdfase, van het afstuderen, en de neerslag van het gerealiseerde niveau van de afgestudeerden in het werkveld. Studenten en docenten worden eveneens middels tevredenheidsonderzoeken hierop ondervraagd. Ook feedback uit de opleidingscommissie, de beroepenveldcommissie en het studentenoverleg wordt gebruikt voor verbeteracties indien nodig, naast de eerdergenoemde evaluaties onder werkgevers en alumni.

In de periode van september tot en met december 2017 heeft de HR-auditcommissie tijdens een interne audit onderzocht of de opleidingen aan de basisvereisten voor accreditatie voldoet, hetgeen de eindconclusie van AMC was. Naar aanleiding van de aanbevelingen van AMC is voor een andere manier gekozen waarop de beoordelingen van de beoordelingscommissies zijn vastgelegd ten einde de navolgbaarheid voor derden te verhogen. De formulieren waarop de beoordelingen zijn vastgelegd geven inzicht in de gehanteerde toetscriteria, welk niveau is gediagnostiseerd, welke opmerking de beoordelingscommissie daar eventueel aan heeft willen verbinden, welke aanbevelingen worden gedaan, en hoeveel ECTS-credits er worden toegewezen. De formulieren worden door de commissieleden gedateerd en geparafeerd.

De examencommissie heeft geen specifieke eigen acties ondernomen om de kwaliteit van toetsen te waarborgen. Deze taak ligt, zoals in Artikel 3.1.1. is aangegeven, bij de staf waarvan een deel van de leden eveneens zitting hebben in de examencommissie. Er waren in 2018-2019 voor de staf geen aanleidingen om aanpassingen te realiseren in aanvulling op de in bovenstaande alinea reeds genoemde verbeteringen.

3.1.3. Borging van de kwaliteit van de organisatie en de procedures rondom tentamens en afstuderen

De organisatie en procedures betreffende de afrondingen van studio's, colleges, de Winterworkshop, de drempelgesprekken, geschieden geheel conform de gedetailleerde beschrijvingen per onderwijsonderdeel in het *Onderwijs- & Examenreglement*.

3.2. Verrichte activiteiten door toetscommissie om de kwaliteit van toetsen te borgen

In 1918-1919 zijn geen taken van de examencommissie gedelegeerd aan een toetscommissie gezien de eerdergenoemde beperkte organisatieomvang.

3.3. Oordeel van de examencommissie over de activiteiten van de toetscommissie

N.v.t.

3.4. Uitgebrachte adviezen en opvolging daarvan

N.v.t.

3.5. Trends of aandachtspunten

N.v.t.

4. Onderzoek naar gerealiseerde leerresultaten (voorheen eindkwalificaties)

4.1. Werkwijze van de examencommissie bij het toetsen van de eindkwalificaties zoals beschreven in de OER

4.1.1. Borging van het gerealiseerde eindniveau

De afstudeerfase vormt een apart onderdeel van de opleidingen en bestaat uit het afstudeerproject dat inhoudelijk afgerond wordt in de zogenaamde GroenLichtbijeenkomst en becijferd in de daaropvolgende slotbijeenkomst, en de Praktijkschouw waarin de beroepspraktijk van de student beoordeeld wordt. Ook in deze fase staat de systematiek waarin externen in nog grotere mate een begeleidende en beoordelende rol spelen borg voor het vereiste kwaliteitsniveau. De afstudeercommissie bestaat uit de mentor van de afstudeerder die het gehele traject begeleidt, een externe criticus die slechts bij de peilingen aanwezig is, en een toegevoegde externe criticus die pas aan het eind bij de GroenLicht- en slotbijeenkomst in de commissie zitting neemt. De toegevoegde externe criticus wordt een aantal keren voor deelname aan verschillende afstudeercommissies gevraagd ten einde een vergelijkend oordeel en eventuele adviezen te ontvangen met betrekking tot aard en niveau van de getoetste afstudeerprojecten. De Academie heeft een pool aan ervaren beoordelaars van afstudeerprojecten die zowel op onze als andere architectuur- en stedenbouwopleidingen (Tu's en de ander Academies van Bouwkunst) ingezet worden. De onderwijscoördinator die als voorzitter van de afstudeercommissie fungeert staat borg voor de juiste wijze waarop de procedures gevolgd worden.

De formulieren waarop de beoordelingen van de praktijkschouw en het afstudeerproject zijn vastgelegd geven inzicht in de gehanteerde toetscriteria, de weegfactoren, welk niveau is gediagnostiseerd bij de praktijkschouw, welk cijfer bij het afstudeerproject is toegekend, welke opmerkingen de beoordelingscommissie daar eventueel aan heeft willen verbinden, en de onderbouwing van deze kwalificeringen. Elk formulier geeft daarmee inzicht in het proces waarin examinatoren tot een gemeenschappelijke interpretatie van de criteria zijn gekomen, waarbij de relatie met de criteria duidelijk is en in de toelichting is meegenomen. Elk formulier wordt door de desbetreffende commissieleden gedateerd en geparafeerd. Daarnaast geven de commissieleden op het afstudeerproject ook nog individueel een schriftelijke eindcommentaar met adviezen naar de toekomst.

In het afstudeertraject worden alle examinatoren voor de beoordeling van het praktijk- en studiedeel in het afstudeertraject eveneens door de examencommissie aangesteld conform het profiel.

Per studiejaar wordt door de staf en een externe criticus uit alle afstudeerprojecten een selectie gemaakt voor inzending van de Archiprix. Deze selectie is gelijktijdig een kalibratiesessie van alle afstudeerprojecten. Archiprix zelf is een externe beoordeling van afstudeerprojecten van alle architectuur en stedenbouwopleidingen in Nederland. Advies van de externen en bevindingen van de Archiprix-jury worden in de curriculumcommissie besproken met betrekking tot eventuele aanpassingen in programmering en/of afstudeerprocedures.

De examencommissie heeft geen specifieke eigen acties ondernomen om de kwaliteit van de toetsen van de eindkwalificaties te waarborgen. Deze taak ligt zoals in Artikel 3.1.1. is aangegeven bij de staf.

Om te garanderen dat het totaal aan toetsen de beoogde leerresultaten dekt zijn voor beide masteropleidingen toetsdekkingmatrices opgesteld². In elk studiejaar worden bij het opnieuw samenstellen van de inhoud van het onderwijsprogramma van het daaropvolgende studiejaar deze matrices gehanteerd om per module dekking te bewaken.

Om aan het afstuderen te mogen beginnen moet aan inhoudelijke eisen en formele eisen zijn voldaan ten aanzien van het praktijk- en studiedeel van de opleidingen. Dat betekent dat er 90 ECTS voor het praktijkdeel en 90 ECTS voor het studiedeel moet zijn behaald.

² IGO-RAvB BoKS Modules-Toetsdekkingsmatrix Architectuur 2018-2020 en IGO-RAvB BoKS Modules-Toetsdekkingsmatrix Stedenbouw 2018-2020

4.1.2. Borging van de kwaliteit van de organisatie en de procedures rondom tentamens en afstuderen

De organisatie en procedures betreffende de afrondingen van de praktijkschouw en het afstudeerproject (het afronden van praktijk- en studiedeel) geschieden geheel conform de gedetailleerde beschrijvingen per onderwijsonderdeel in het *Onderwijs- & Examenreglement*.

4.2. Betrokkenheid 'externen' daarbij

Externe validering is al sinds de oprichting van de Academie in 1965 integraal onderdeel van het onderwijs-systeem en geen doel op zich. Het is een voor de hand liggend middel om de kwaliteit van het beroepsonderwijs en daarmee de vervlechting met het werkveld en de beroepsuitoefening op het gewenste niveau te houden. Zie hiervoor paragraaf 3.1.2 Borging kwaliteit van tentamens in praktijk- en studiedeel.

4.3. Bevindingen van de examencommissie daarbij

De examencommissie is van mening dat dit integrale systeem van toetsing en beoordeling van de beroeps-kwalificaties valide, betrouwbaar en inzichtelijk is, en dat daarmee het gerealiseerde startniveau van een afgestudeerde beroepsbeoefenaar voldoet aan de vereiste beroepskwalificaties. Evaluaties onder werkgevers en alumni onderbouwen dit oordeel.

Zoals onderaan in Artikel 3.1.1. uiteen is gezet is het in de organisatie van de Academie de staf en niet de examencommissie die verantwoordelijk is voor het toetsen en beoordelen van dit integrale systeem, alsmede voor eventuele aanpassingen.

4.4. Uitgebrachte adviezen en opvolging daarvan

Met de andere Academies van Bouwkunst en het Bureau Architectenregister, die toeziet op naleving van de Wet op de architectentitel (WAT) en naleving van de Regeling Beroepervaringsperiode (BEP), is respectievelijk structureel en regelmatig overleg over toetsing en beoordeling van de BEP-kwalificaties. Naar oordeel van de Academies lopen de huidige omschrijvingen niet synchroon met actuele ontwikkelingen in het vakgebied en de beroepsuitoefening. Binnen afzienbare tijd zal er opnieuw overleg gevoerd worden met de Academies van Bouwkunst, het Bureau Architectenregister, het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, en de uitvoerder van de PEP (Professional Experience Program) over het actualiseren en kalibreren van de beroepskwalificaties met betrekking tot de BEP.

4.5. Trends of aandachtspunten

Actualisering van de BEP-kwalificaties zijn in de komende tijd noodzakelijke aandachtspunten om aansluiting op de vigerende praktijk en beroepsuitoefening te blijven garanderen.

5. Richtlijnen en aanwijzingen om de uitslagen van tentamens te beoordelen en vast te stellen

5.1. Afgegeven richtlijnen en aanwijzingen

Richtlijnen en aanwijzingen om uitslagen van tentamens te beoordelen en vast te stellen staan beschreven in het *Toets- & examenplan 1819* (en het nieuwe *Toetsbeleid en toetsplan 2019-2022*) en de *Onderwijs- en examenregeling*. In de module-omschrijvingen van de onderwijsonderdelen zijn deze nader gepreciseerd. De richtlijnen en aanwijzingen, en de toepassing daarvan zijn één op één passend. Het betreft concrete beschrijvingen van de beoogde, tevens vigerende praktijk.

5.2. Uitkomsten/bevindingen bij de toepassing van die richtlijnen

De vigerende praktijk van richtlijnen, aanwijzingen en toepassingen vereisen geen nadere aanpassingen.

5.3. Trends of aandachtspunten

N.v.t.

6. Vrijstellingenbeleid

6.1. Aantallen vrijstellingen

Zie de bijlage.

6.2. Trends of aandachtspunten

N.v.t.

7. Gevolgde deskundigheidsbevordering/scholing

7.1. Aard en omvang van de activiteiten (collectief en individueel)

N.v.t.

7.2. Deskundigheid inzake beoordelen toetskwaliteit (SKE/BKE-certificaten)

Drie interne leden van de examencommissie hebben de SKE gevolgd. Eén lid heeft de SKE in 2019 met een assessment afgerond, één lid zal dat in 2020 gaan doen, en één lid zal de SKE niet met een assessment afronden.

7.3. Trends of aandachtspunten

N.v.t.

8. Aanwijzing examinatoren

8.1. Benoemingsprocedure en profielschetsen

De aan de Academie verbonden opleidingscoördinatoren dragen de verantwoordelijkheid over de inrichting, organisatie en uitvoering van de desbetreffende opleidingen. Zij beschikken over een actief, groot en (inter)nationaal netwerk in de desbetreffende vakgebieden. Uit dit netwerk worden de docenten geselecteerd voor het elk opleidingsjaar opnieuw inhoudelijk samengestelde programma (binnen de vaste hoofdopzet). Voor de benoeming van docenten/examinatoren, interne & externe critici/examinatoren, en commentatoren hanteert de Academie al sinds jaar en dag een adequate en actuele profielschets³.

8.2. Benoeming 'externe' examinatoren

Zie 8.1.

8.3. Trends of aandachtspunten.

De profielschets behoeft vooralsnog geen nadere actualisering.

---

³ Zie IGO-RAvB *Profielschets examinatoren*

9. Betrokkenheid bij accreditaties

9.1. Aard van de betrokkenheid

Eind 2020 zal er weer een (cluster) visitatie/accreditatie plaatsvinden.

9.2. Effecten van de betrokkenheid

N.v.t.

10. Betrokkenheid bij nieuwe onderwijsactiviteiten

10.1. Aard van de betrokkenheid

N.v.t.

10.2. Effecten van de betrokkenheid

N.v.t.

11. Beoordeling van programma's op maat

11.1. Ervaringen bij aanvragen van individuele studenten

N.v.t.

11.2. Ervaringen bij verzoeken om toestemming minors bij andere instellingen

N.v.t.

12. Verstrekte getuigschriften

12.1. Aantal verstrekte getuigschriften

Aantal verstrekte getuigschriften Msc in Architectuur: 15

Aantal verstrekte getuigschriften Msc in Stedenbouw: 2

12.2. Trends of aandachtspunten

Geen nadere aandachtspunten of trends aan te geven.

13. Fraude en preventie

13.1. Geconstateerde fraude en onregelmatigheden bij toetsen

Geen fraude en/of onregelmatigheden geconstateerd.

13.2. Praktijken op het gebied van fraude door studenten

Gezien de aard van ontwerpopleidingen waar iedere afzonderlijke student met nadruk op originaliteit, creativiteit en oorspronkelijkheid beoordeeld wordt, en de geleverde leerresultaten hoofdzakelijk uit individuele ontwerpproducten bestaat, komt fraude in de vorm van bijvoorbeeld plagiaat bij het hoofdonderdeel van het onderwijsprogramma, de ontwerpstudio's, niet voor.

In het flankerend onderwijs, de colleges, bestaan de afrondingen voor een klein gedeelte van het aanbod uit een paper. Deze vorm van afronding biedt wel de mogelijkheid tot fraude. In studiejaar 1415 is fraude geconstateerd bij één student die in 20% van de afrondende paper van het college Kunstgeschiedenis tekstdelen had overgenomen zonder bronvermelding. In studiejaar 1718 is bij één student in de schriftelijke afronding van het college Architectuur- & Stedenbouwgeschiedenis I een citaat gebruikt zonder bronvermelding.

In studiejaar 1314 is bij één student fraude geconstateerd toen bij de afronding van een ontwerpatelier een presentatieposter was gewijzigd na de deadline.

13.3. Sancties en preventie maatregelen n.a.v. fraude door studenten

De sanctie bij geconstateerde fraude in de afronding van colleges betekent dat het betreffende college als niet afgerond wordt beschouwd en derhalve geheel opnieuw gevolgd en afgerond moet worden.

Met betrekking tot de afrondingsprocedure van ontwerpstudio's worden er bij elke afronding opnieuw aan elke student schriftelijk de eisen en voorwaarden verstrekt, bijvoorbeeld met betrekking tot presentaties en deadlines.

13.4. Praktijken op het gebied van fraude door examinatoren

Geen fraude en/of onregelmatigheden geconstateerd.

13.5. Sancties en preventie maatregelen n.a.v. fraude door examinatoren

Gezien de inrichting van het onderwijs, en dat is dus inclusief onder andere toetsing en beoordeling als onderdelen van het leerproces van de student, zijn geen preventie maatregelen noodzakelijk geacht. Zie Artikel 3.1.2.

13.6. Trends of aandachtspunten

Geen nadere aandachtspunten of trends aan te geven.

14. Toetsgerelateerde klachten

14.1. Aantallen toetsgerelateerde klachten en aantal gegronde daarvan

Geen toetsgerelateerde klachten ontvangen.

14.2. Trends of aandachtspunten.

Geen.

15. Hoorzittingen examencommissie

15.1. Aantallen hoorzittingen

Geen.

15.2. Trends of aandachtspunten

Geen.

16. Aantal beroepszaken CBE

16.1. Aantallen beroepszaken bij CBE-hoorzittingen en aantal gegronde daarvan

Geen.

16.2. Trends of aandachtspunten

Geen.

17. Overige aangelegenheden

Geen.

18. Bijlagen

Overzicht vrijstellingen.

Opleiding	Vrijstelling	Datum	Grond
S	College Beroep & ondernemerschap, 2e kw. 1617, cijfer 7, gaststudent	31-8-2018	ExCie verleent de gevraagde vrijstelling omdat college met het cijfer 7 is afgerond.
A	Winterworkshop 1718, gaststudent minor A HR-bouwkunde.	18-8-2018	Excie verleent de gevraagde vrijstelling omdat WW met het cijfer 7,5 is afgerond en Sanja met de opleiding A direct daarna in februari 2018 is gestart.
A	Studio categorie Klein gebouw 1 / Studio Buurt 1 / 22 ECTS College Kritiek (verzwaard) / College Landschapsarchitectuur / College Architectuur- & stedenbouwgeschiedenis 1 / College Filosofie / 6 ECTS Winterworkshop 1617 / 1 ECTS Extra-curriculair / 1 ECTS DG 1-beroepspraktijk / 30 ECTS Totaal 60 ECTS (conversie 1e jaar AvBAmsterdam) College Stedenbouwtheorie 1e kw 1617 -cijfer 7 College Politiek 2 kw 1617 - cijfer 7 Studio Airport City 1e sem. 1617 - cijfer 8 Studio Project Rotterdam 2 sem. 1617 - cijfer 8	12-11-2018	Excie verleent de gevraagde vrijstellingen voor de betreffende onderdelen conform het bijgevoegde conversieschema RAVAmsterdam-RAVB. ExCie verleent de gevraagde vrijstellingen voor de betreffende onderdelen omdat deze zijn afgerond met resp. 7, 7, 8,8.
S	College filosofie, 4e kw. 1617 cijfer 7, Winterworkshop 1314, cijfer 8, gaststudent	22-11-2018	ExCie verleent de gevraagde vrijstellingen omdat het college met het cijfer 8 is afgerond en de Winterworkshop met het cijfer 7.
S	Winterworkshop 1617, cijfer 7, gaststudent	26-11-2018	ExCie verleent de gevraagde vrijstellingen omdat de Winterworkshop met het cijfer 7 is afgerond.
A	Winterworkshop 1516, cijfer 8, student bouwkunde minor A. Gaststudent.	21-12-2018	Excie verleent de gevraagde vrijstelling omdat WW met het cijfer 8 is afgerond en Annelot met de opleiding A direct daarna in september 2016 is gestart.
A	College Kritiek, 3e kw 1516, cijfer 7, Laboratorium Photographic Representation, 3e kw 1516, cijfer 8, het college Ontwerp & Cultuur, 4e kw1516, cijfer 8. Gaststudent.	4-3-2019	Excieverleent de gevraagde vrijstellingen omdat het college Kritiek met het cijfer 7 is afgerond, het laboratorium Photographic Representation met het cijfer 8 en het college Ontwerp & Cultuur eveneens met het cijfer 8.
S	Buitenschools curriculum 1718. Gaststudent.	5-3-2019	ExCie verleent de gevraagde vrijstelling omdat aan de eisen voor het buitenschools curriculum is voldaan. Over 1718 wordt 30 ECTS verstrekt.
A	Winterworkshop 2019, groep 9. Gaststudent.	11-3-2019	ExCie verleent de gevraagde vrijstelling omdat de Winterworkshop is afgerond met het cijfer ???.
S	College Stedenbouwtheorie, 1e kwartaal 1617, cijfer 8,5, College Architectuurtheorie, 2e kwartaal 1617, cijfer 8. Gaststudent.	5-2-2019	De ExCie verleent de gevraagde vrijstellingen omdat het college Stedenbouwtheorie met het cijfer 8,5 is afgerond en het college Architectuurtheorie met het cijfer 8.
A	Winterworkshop 2019, groep 16. Gaststudent.	11-3-2019	ExCie verleent de gevraagde vrijstelling omdat de Winterworkshop is afgerond met het cijfer 8.
A	Winterworkshop 2019, groep 16. Gaststudent.	25-3-2019	ExCie verleent de gevraagde vrijstelling omdat de Winterworkshop is afgerond met het cijfer 8.
A	Winterworkshop 2019, groep 9. Gaststudent.	25-3-2019	ExCie verleent de gevraagde vrijstelling omdat de Winterworkshop is afgerond met het cijfer 8.
A	Winterworkshop 2019, Groep 6. Gaststudent	2-4-2019	ExCie verleent de gevraagde vrijstelling omdat de Winterworkshop is afgerond met het cijfer 7.
A	Winterworkshop 2019, Groep 13. Gaststudent	2-4-2019	ExCie verleent de gevraagde vrijstelling omdat de Winterworkshop is afgerond met het cijfer 7,5.
A	College Ontwerp & Maatschappij 1e kwartaal 1819. Cijfer 9,5. Gaststudent.	8-4-2019	ExCie verleent de gevraagde vrijstelling omdat de collegeserie verzwaard is afgerond met het cijfer 9,5.